

Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	hodín týždenne 1, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Prvý, druhý, tretí
Škola	Odborné učilište Martin
Názov školského vzdelávacieho programu	Stravovacie služby
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov učebného odboru	64 912 obchodná prevádzka 01 práca pri príprave jedál
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelanie – ISCED 2C
Dĺžka štúdia	3roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Občianska náuka je neoddeliteľnou súčasťou všestrannej prípravy žiakov pre spoločenský život. Otvára cestu k realistickému sebaopoznávaniu a poznávaniu osobnosti druhých ľudí a k pochopeniu vlastného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Svojím obsahom pomáha žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Vyučovacie ciele sú zamerané na vytváranie takého hodnotového a orientačného systému poznatkov žiakov, ktorý im uľahčí orientáciu v budúcom každodennom smerovaní občianskeho života. Vzdelávacia oblasť sa podieľa na kultivácii človeka, na schopnosti plne prežiť život. Má poznávaciu, integračnú a kreatívnu funkciu. Pripravuje človeka na život aj pracovný proces, na vytváranie materiálnych a kultúrnych hodnôt, pomáha pri hodnotovej orientácii, formovaní vkusu a pri vytváraní postojov človeka. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí mať zvládnuté špecifické ciele a ovládať predpísaný obsah učiva.

Prehľad špecifických cieľov

Absolvent má:

- oboznámiť sa s nevyhnutnosťou zapojiť sa do spoločenskej praxe a mať prospech zo získavania vedomostí a zručností po celý život,
- ovládať základné schopnosti potrebné na sebaopoznávanie a sebaovládanie,
- mať základné schopnosti potrebné pre styk s ľuďmi, ovládať a uplatňovať základy spoločenského správania,
- hodnotiť celospoločenské javy ako je chudoba, alkoholizmus, drogové závislosti, gamblerské, terorizmus, globalizácia sveta, novodobé choroby,
- osvojiť si potrebu zodpovedného, mravného rozhodovania a riadiť sa všeobecne uznávanými mravnými a právnymi zásadami a normami,
- oboznámiť sa so súčasným postavením Slovenskej republiky v európskych a svetových štruktúrach so súčasným dianím vo svete, s globálnymi problémami ľudstva,
- rozvíjať morálne a vôľové vlastnosti, akými sú kritickosť, húževnatosť, samostatnosť a primerané sebavedomie,
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a podieľať sa na ich ochrane.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu náuka o spoločnosti je poskytnúť žiakom súbor vedomostí z niektorých spoločenskovedných disciplín, ktoré sú potrebné pre orientáciu v etických, právnych, sociálnych, estetických, politických, ekonomických otázkach. Osvojiť si vedomosti a zručnosti formovať postoje ktoré sú dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti, v súlade s hodnotami ako sú ľudské práva, rovnosť, pluralita a spravodlivosť. Žiaci nadobudnú presvedčenie, že nadobudnuté hodnoty a poznatky sú potrebné na to, aby sa dokázali aktívne zapojiť do demokratickej a občianskej spoločnosti a stať sa členmi spoločenstva.

Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií:

- využívať vedomosti a spôsobilosti v praktickom živote pri riešení otázok svojho politického a občianskeho rozhodovania, hodnotenia a správania,
- konať zodpovedne a prejavovať občiansku aktivitu, vážiť si demokraciu a slobodu,
- preferovať demokratické hodnoty a prístupy, vystupovať proti korupcii, kriminalite, konať v súlade s humanitou a vlastenectvom,
- osvojiť si medze ľudskej slobody a tolerancie, konať zodpovedne a solidárne,
- vážiť si hodnotu ľudskej práce, vedieť žiť hospodárne, zodpovedne riešiť finančné záležitosti, starať sa o svoj majetok a majetok druhých, rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú používať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
Človek a spoločnosť	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Skupinové a kooperatívne vyučovanie Participatívna –dialóg, diskusia, inscenačná, situačná metóda, braistorming	Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Didaktické hry Scénky Interview brainstorming
Človek ako občan	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Skupinové a kooperatívne vyučovanie Participatívna –dialóg, diskusia, inscenačná, situačná metóda, braistorming	Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Didaktické hry Scénky Interview brainstorming
Človek a právo	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Skupinové a kooperatívne vyučovanie Participatívna –dialóg, diskusia, inscenačná, situačná metóda, braistorming	Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Didaktické hry Scénky Interview brainstorming
Človek a ekonomika	Reproduktívna- riadený rozhovor Heuristická – rozhovor, riešenie úloh Skupinové a kooperatívne vyučovanie	Frontálna a individuálna práca žiakov Skupinová práca žiakov Didaktické hry Scénky

	Participatívna – dialóg, diskusia, inscenačná, situačná metóda, braistorming	Interview brainstorming
--	--	----------------------------

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica, ...)
Človek v ľudskej spoločnosti	Bocková a kol.: Náuka o spoločnosti SPN Kolektív aut.: Základy sociológie SPN Prevendárová a kol.: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy SPN Mistrík E. Základy estetiky a etikety SPN Miezgová J.: Základy etiky SPN Krsková A.: Základy práva SPN Kolektív aut.: Základy ekonómie SPN Kolektív aut.: Základy politológie SPN	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart videorekordér	Knihy Časopisy Noviny Film	Internet CD
Človek ako občan	Bocková a kol.: Náuka o spoločnosti SPN Kolektív aut.: Základy sociológie SPN Prevendárová a kol.: Základy rodinnej a sexuálnej výchovy SPN Mistrík E. Základy estetiky a etikety SPN Miezgová J.: Základy etiky SPN Krsková A.: Základy práva SPN Kolektív aut.: Základy ekonómie SPN Kolektív aut.: Základy politológie SPN	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart videorekordér	Knihy Časopisy Noviny Filmy	Internet CD
Človek a právo	Bocková a kol.: Náuka o spoločnosti SPN Krsková A.: Základy práva SPN	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart videorekordér	Farebné tužky Knihy Časopisy Noviny Filmy	Internet CD
Človek a ekonomika	Bocková a kol.: Náuka o spoločnosti SPN Krsková A.: Základy práva SPN Kolektív aut.: Základy ekonómie SPN	Dataprojektor PC Magnetická tabuľa Tabuľa Flipchart videorekordér	Farebné tužky Knihy Časopisy	Internet CD

ROZPIS UČIVA PREDMETU: OBČIANSKA NÁUKA 1ročník				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Základy spoločenského správania	10		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Úvodná hodina Základy spoločenského správania Pozdrav, predstavovanie, oslovenie, rozhovor Správania sa v rodine Správania sa v škole, na pracovisku Správania sa na verejnosti Opakovanie tém. celku 	1 2 2 1 2 1 1	Etická výchova	<ul style="list-style-type: none"> Naučiť sa rešpektovať základné normy slušného spoločenského správania Ovládať svoje telo i svoje zlozvyky 	<ul style="list-style-type: none"> Rešpektoval základy spoločenských noriem správania V praxi aplikoval získané vedomosti z etikety spoločenského správania 	Sebareflexia Sebapoznávanie Improvizácia Modelová situácia Ústne frontálne skúšanie Písomné skúšanie	Ústne skúšanie Skupinová práca Monológ Dialóg Diskusia
Morálka	12		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Vznik a potreba morálky Etika a etiketa Morálne hodnoty Morálna sloboda a zodpovednosť Svedomie a mienka iných Etika práce Enviromentálna etika Princíp spravodlivosti a ľudskosti Opakovanie tém. celku 	1 1 2 2 1 1 2 1 1	Etická výchova Slovenský jazyk a literatúra	<ul style="list-style-type: none"> Pochopiť význam mravnej osobnosti, ktorá je spätá s pojmom česť, zodpovednosť, sebaovládanie, seba výchova, zmysel pre povinnosť Vyjadriť a vedieť zhodnotiť svoje činy Získať pozitívny vzťah k prírode a k svojmu okoliu 	<ul style="list-style-type: none"> Nadobudol zmysel pre zodpovednosť, seba výchovu a povinnosť Dokázal zhodnotiť svoje činy a skutky Rozoznal svoje povinnosti a stavia sa k nim zodpovedne, cítil zodpovednosť pred sebou samým Získal pozitívny vzťah k svojmu okliu 	Sebareflexia Skupinová práca Heuristická metóda Dialóg	r Ústna odpoveď Prezentácia Referát Vzájomné počúvanie Projekt

Zdravie a život	11		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Kultúra tela 	1	Biológia	<ul style="list-style-type: none"> Rozšíriť zdravý spôsob života, striedanie práce s oddychom, telesný pohyb, prechádzky v prírode 	<ul style="list-style-type: none"> Rozšíriť zdravý spôsob života, striedanie práce s oddychom, telesný pohyb, prechádzky v prírode 	Písomné skúšanie	Ústna odpoveď
<ul style="list-style-type: none"> Prevenca a ochrana vlastného tela, hygiena 	2				Frontálne ústne skúšanie	Didaktický test
<ul style="list-style-type: none"> Význam telesného pohybu a športu, aktívne trávenie voľného času 	2	Etická výchova	<ul style="list-style-type: none"> Poznať základy správnej životosprávy 	<ul style="list-style-type: none"> Poznal základy správnej životosprávy 		Referát
<ul style="list-style-type: none"> Životospráva 	2		<ul style="list-style-type: none"> Posilňovať svoje fyzické zdravie a prispievať k prehĺbeniu duševnej rovnováhy a tým predchádzať k získaniu zlých návykov a závislostí 	<ul style="list-style-type: none"> Posilňoval svoje fyzické zdravie a prispievať k prehĺbeniu duševnej rovnováhy a tým predchádzať k získaniu zlých návykov a závislostí 		Skupinová práca
<ul style="list-style-type: none"> Prekonávanie nežiadúcich návykov a závislostí 	2					
<ul style="list-style-type: none"> Opakovanie tém celku 	1					
<ul style="list-style-type: none"> Záverečné zhrnutie učiva a hodnotenie 	1					

ROZPIS UČIVA PREDMETU: OBČIANSKA NÁUKA 2.ročník				1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Človek v spoločnosti	16		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Socializácia Sociálne skupiny Medziľudská komunikácia Spoločenské aspekty rodiny Škola - práva a povinnosti v škole Voľný čas a záujmy Sociálne problémy druhy patologického správania Opakovanie tém. celku 	<p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p>	<p>Etická výchova</p> <p>Spoločenská komunikácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> Osvojiť si základný proces začleňovania sa človeka do spoločnosti Prakticky uplatniť vhodné spôsoby komunikácie Rozprávať o vzťahoch v rodine Osvojiť si princípy hospodárenia a sociálneho zabezpečenia rodiny Obhájiť racionálne využívanie voľného času Uviest' nežiadúce prejavy patologického správania v spoločnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Osvojil si základný proces začleňovania sa človeka do spoločnosti Prakticky uplatnil vhodné spôsoby komunikácie Rozprával o vzťahoch v rodine Osvojil si princípy hospodárenia a sociálneho zabezpečenia rodiny Obhájiť racionálne využívanie voľného času Uviest' nežiadúce prejavy patologického správania v spoločnosti 	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Ústne frontálne skúšanie</p> <p>Písomné skúšanie</p> <p>I</p>	<p>reflexia</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Skupinová práca</p> <p>Referát</p>
Človek ako občan	17		Žiak má:	Žiak:		

<ul style="list-style-type: none"> • Znaky a formy štátu 1 • Právny štát 1 • Ústava SR 2 • Demokracia a jej princípy 1 • Politický systém v SR 2 • Voľby v Slovenskej republike 2 • Ľudské práva a základné práva slobody 3 • Dokumenty o ľudských právach 1 • Organizácie na ochranu ľudských práv 1 • Práva dieťaťa 2 • Opakovanie tém. celku 1 	Etická výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Popísať akú úlohu plní štát • Vysvetliť funkciu ústavy a ktoré oblasti upravuje • Získať základnú orientáciu o fungovaní politického systému a polit. vzťahoch v demokratickom štáte • Prejaviť občiansku aktivitu a popísať spôsoby volieb • Integrovať poznatky o ĽP do správania a konania • Vážiť si demokraciu a slobodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Popísal akú úlohu plní štát • Vysvetlil funkciu ústavy a ktoré oblasti upravuje • Získal základnú orientáciu o fungovaní politického systému a polit. vzťahoch v demokratickom štáte • Prejavil občiansku aktivitu a popísať spôsoby volieb • Integroval poznatky o ĽP do správania a konania • Vážil si demokraciu a slobodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zážitkové učenie • Ústne skúšanie • Písomné skúšanie 	<ul style="list-style-type: none"> • r • "Ústna odpoveď" • Prezentácia • Referát • Písomná práca • Dotazník
--	----------------	--	--	--	---

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov. Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Žiak má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho

ROZPIS UČIVA PREDMETU: OBČIANSKA NÁUKA 3. ročník				1 hodina týždenne, spolu 30 vyučovacích hodín		
Názov tematického celku Témy	Hodiny	Medzipredmetové vzťahy	Očakávané vzdelávacie výstupy	Kritériá hodnotenia vzdelávacích výstupov	Metódy hodnotenia	Prostriedky hodnotenia
Človek a právo	15		Žiak má:	Žiak:		
<ul style="list-style-type: none"> Vznik a podstata práva Právne normy a ich platnosť Právo v každodennom živote Slovenský právny poriadok Občianske právo(práva spotrebiteľa) Rodinné právo(podmienky uzavretia manželstva) Trestné právo(deliktuálna spôsobilosť) Orgány ochrany práva Opakovanie tém. celku 	<p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>1</p>	<p>Etická výchova</p> <p>Úvod do sveta práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> Osvojiť a rozšíriť poznatky o práve Popísať a vysvetliť rozdielnosť medzi morálnymi a právnymi normami Rozlíšiť zmysel a význam občianskeho, rodinného, trestného a ďalších odvetví právneho poriadku Porovnať činnosti orgánov právnej ochrany a uviesť príklady, s ktorými sa môžu občania na ne obrátiť 	<ul style="list-style-type: none"> Osvojil a rozšíriť poznatky o práve Popísal a vysvetliť rozdielnosť medzi morálnymi a právnymi normami Rozlíšil zmysel a význam občianskeho, rodinného, trestného a ďalších odvetví právneho poriadku Porovnal činnosti orgánov právnej ochrany a uviesť príklady, s ktorými sa môžu občania na ne obrátiť 	<p>Ústne skúšanie</p> <p>Ústne frontálne skúšanie</p> <p>Písomné skúšanie</p> <p> </p>	<p>reflexia</p> <p>Ústne skúšanie</p> <p>Skupinová práca</p> <p>Referáty</p>
Človek a ekonomika	15		Žiak má:	Žiak:		

<ul style="list-style-type: none"> • Základné ekonomické pojmy – potreby, statky 	2	Etická výchova	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenovať ekonomické pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomenoval ekonomické pojmy 	Zážitkové učenie	<ul style="list-style-type: none"> Ústne skúšanie Písomné skúšanie 	<ul style="list-style-type: none"> Ústna odpoveď Prezentácia Referát Písomná práca Dotazník
<ul style="list-style-type: none"> • Základné ekonomické otázky, typy ekonomík 		Spoločenská komunikácia	<ul style="list-style-type: none"> • Vážiť si hodnoty ľudskej práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Váži si hodnoty ľudskej prác 			
<ul style="list-style-type: none"> • Trhový mechanizmus 	2	Úvod do sveta práce	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíriť poznatky o trhu a jeho fungovaní 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíril poznatky o trhu a jeho fungovaní 			
<ul style="list-style-type: none"> • Trh práce 			<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizovať nezamestnanosť a vymenovať aké základné služby poskytuje úrad práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizoval nezamestnanosť a vymenovať aké základné služby poskytuje úrad práce 			
<ul style="list-style-type: none"> • Nezamestnanosť a jej sociálno-ekonomický dosah 	2	Ekonomika	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjať finančnú gramotnosť 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjal finančnú gramotnosť 			
<ul style="list-style-type: none"> • Úloha peňazí a finančných inštitúcií 	3						
<ul style="list-style-type: none"> • Opakovanie tém. celku 	2						
<ul style="list-style-type: none"> • Záverečné opakovanie a hodnotenie 	1						
	1						

Všeobecné pokyny hodnotenia:

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce). Príprava didaktických testov, cieľových otázok pre skupinové práce, písomné cvičenia a frontálne skúšanie pripravuje vyučujúci v rámci tematických listov. Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiacu škálu si volí vyučujúci. Žiak má možnosť didaktický test opakovať, ak bol v prvom didaktickom teste neúspešný. Termín opakovania didaktického testu sa dohodne medzi skúšajúcim a žiakom. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho